

ZAKON

O DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONIKA

Član 1.

U Krivičnom zakoniku („Službeni glasnik RS”, br. 85/05, 88/05 - ispravka, 107/05 – ispravka, 72/09, 111/09, 121/12 i 104/13), posle člana 386. dodaju se nazivi članova i čl. 386a i 386b koji glase:

„Učestvovanje u ratu ili oružanom sukobu u stranoj državi

Član 386a

(1) Državljinin Srbije koji učestvuje u ratu ili oružanom sukobu u stranoj državi, kao pripadnik vojnih ili paravojnih formacija strana u sukobu, a nije državljanin te strane države, kao ni pripadnik zvanične misije međunarodne organizacije čiji je Srbija član,

kazniće se zatvorom od šest meseci do pet godina.

(2) Ako je delo iz stava 1. ovog člana učinjeno u sastavu grupe, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

Organizovanje učestvovanja u ratu ili oružanom sukobu u stranoj državi

Član 386b

(1) Ko u nameri izvršenja krivičnog dela iz člana 386a ovog zakonika na teritoriji Srbije vrbuje ili podstiče drugo lice na izvršenje tog dela, organizuje grupu ili vrši obuku drugog lica ili grupe za izvršenje tog dela, opremi ili stavi na raspolaganje opremu radi izvršenja tog dela ili daje ili prikuplja sredstva za izvršenje tog dela,

kazniće se zatvorom od dve do deset godina.

(2) Za delo iz stava 1. ovog člana učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to delo i kada lica koja organizuje nisu državljani Srbije.”

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopunama Krivičnog zakonika sadržan je u odredbama člana 34. stav 2. i člana 97. tačka 2. Ustava Republike Srbije, kojima je, između ostalog, propisano da se krivična dela i krivične sankcije određuju zakonom i da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje odgovornost i sankcije za povredu sloboda i prava građana utvrđenih Ustavom i za povredu zakona.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje Zakona o dopunama Krivičnog zakonika sadržani su u činjenici da je uočena pojava da se određeni broj državljana Republike Srbije pridružuje paravojnim formacijama izvan Republike Srbije, organizovano ili samostalno, iz materijalnih ili drugih razloga, a da se posle određenog vremena i nakon učestvovanja u ratnim ili oružanim sukobima vraćaju u Republiku Srbiju i postaju nosioci propagandnog delovanja i podsticanja drugih lica na učešće u ratnim ili oružanim sukobima u drugim državama.

U vezi sa tim, a imajući u vidu da ovakvo postupanje nije predviđeno kao posebno krivično delo važećim Krivičnim zakonikom („Službeni glasnik RS”, br. 85/05, 88/05 - ispravka, 107/05 – ispravka, 72/09, 111/09, 121/12 i 104/13), neophodno je takvo krivično delo i propisati, u cilju zaštite građana i osnovnih društvenih vrednosti. Istovremeno, neophodno je propisati i odgovarajuću sankciju, u meri u kojoj je to nužno za suzbijanje takvih dela

Predloženim dopunama Krivičnog zakonika izvršiće se uticaj na potencijalne izvršioce navedenih krivičnih dela da ih ubuduće ne vrše, čime se ostvaruje generalna prevencija kao cilj krivičnog zakonodavstva.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona dopunjuje se Krivični zakonik, na taj način što se u Glavi tridesetčetvrtoj zakonika – Krivična dela protiv čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, posle krivičnog dela Agresivan rat (član 386), propisiju dva nova krivična dela, i to: krivično delo Učestvovanje u ratu ili oružanom sukobu u stranoj državi (novi član 386a) i krivično delo Organizovanje učestvovanja u ratu ili oružanom sukobu u stranoj državi (novi član 386b).

Kada je u pitanju krivično delo Učestvovanje u ratu ili oružanom sukobu u stranoj državi, njegov učinilac može biti državljanin Republike Srbije, a radnja izvršenja je učestvovanje u ratu ili oružanom sukobu u stranoj državi, kao pripadnik vojnih ili paravojnih formacija strana u sukobu. Ovde postoji jedan izuzetak, a odnosi se na to da izvršilac ovog dela ne može biti državljanin strane države u kojoj je ratni sukob, niti pripadnik zvanične misije međunarodne organizacije. Za ovo krivično delo predviđena je kazna zatvora od šest meseci do pet godina, koja odgovara kaznama propisanim za slična krivična dela u Krivičnom zakoniku.

Predviđen je i teži oblik ovog krivičnog dela kada je ono učinjeno u sastavu grupe, i tada je propisana kazna od jedne do osam godina.

Za drugo krivično delo - Organizovanje učestvovanja u ratu ili oružanom sukobu u stranoj državi (novi član 386b), radnja izvršenja se sastoji u vrbovanju ili

podsticanju drugog lica na izvršenje dela učestovanja u ratnom ili oružanom sukobu, organizovanje grupe ili vršenja obuke drugog lica, opremanju ili stavljanju na raspolaganje opreme radi izvršenja tog dela ili davanju ili prikupljanju sredstva za izvršenje tog dela. Izvršilac ovog dela može biti svako lice koje ove radnje čini na teritoriji Republike Srbije, i to bez obzira da li su lica koje organizuje državljani Republike Srbije ili ne. Imajući u vidu veću opasnost ovog dela, za njegovo izvršenje je propisana kazna zatvora od dve do deset godina.

Članom 2. Zakona određuje se stupanje zakona na snagu, odnosno predviđa se da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Usvajanjem ovog predloga zakona i njegovim sprovođenjem očekuje se suzbijanje pojave učestvovanja jednog broja državljana Republike Srbije u ratu ili u oružanom sukobu u stranoj državi, kao i adekvatno izricanje kazni izvršiocima i organizatorima za ovo krivično delo.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PRIMENU ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se da se ovaj zakon donese po hitnom postupku, jer bi nedonošenje zakona po hitnom postupku moglo da prouzrokuje štetne posledice po život ljudi, bezbednost Republike Srbije i rad državnih i drugih organa.